

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. IV. Stupenda excellentia & efficacitas Sacrificij Miſſæ, ad quatuor
fines, in quos diriguntur Sacrificia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

terreni & cœlestes, vtriusque Ecclesiæ, visibilis & inuisibilis; militantis & triumphantis: ex quibus fit vna congregatio laudans & glorificans Deum, dicens: gloria Deo in excelsis, vnde ipse descendit, & in terra, ad quam venit, fit pax hominibus ipsum adorantibus, & bona voluntate excipientibus. Et quorsum existimas Angelos è cœlo ad terram descendere: nisi vt corda illud offerentium, ei que assistentium è terra eleuent in cœlum? Et quorsum ad cœlos eos ascendere existimas: nisi vt spiritus oculis videant ibi gloriam & maiestatem eius Domini, quem hic habent occultatum? cum cernis (ait S. Chrylостomus) Dominum tuum in altari sacrificatum, & Sacerdotem offerentem Sacrificium, & circumstantem participes ipsius oblationis: existimas te inter mortales viuere, & cum eisdem in terris morari? sanè potius existimare debes, te in cœlum translatum, & carne exutum, spiritu puro contemplari, quid in cœlis geratur. O prodigium stupendum! ô benignitatem immensam! qui sedet in gloria cum patre: in eodem momento versatur inter manus hominum; sese que tribuit cuius volenti ipsum excipere. Qui sedet super Cherubin, & ambulat super pennas ventorum: venit vt sacrificetur & comedatur ab hominibus: quomodo igitur non venient etiam Cherubini & Seraphini ad ipsum honorandum tanquam socij hominum, adiuuantes eos ipsorum ministerio: vt illud obeant reuerentia, excelsa ad eò maiestate, digna.

Lib. 3. de
Sacerdotio.

CAPVT. IV.

STVPENDA EXCELLENTIA ET EFFICACITAS SACRIFICII MISSÆ AD QUATUOR FINES, IN QUOS DIRIGUNTUR SACRIFICIA.

I

RANSEAMVS NVNC AD QUATUOR ALIAS EXCELLENTIAS MISSÆ, ex quatuor finibus desumptas, in quos tendit, quæ est Sacrificium: quorum fecimus supra mentionem. Primum enim Sacro MISSÆ deferimus Deo summum honorem & cultum possibilem: dum ei sacrificium tantæ dignitatis offerimus, quod infinitæ eius excellentiæ æquiparatur: quod ne Ministri offerentis vilitate & indignitate imminuatur: implet Christus, vt diximus, est præcipuus Sacerdos: à quo etiam ipsa oblatio infinitam accipit dignitatem. Deus enim est, qui in ea Deum honorat: Deus in humanitate Deum in Diuinitate. Et quemadmodum nihil potest esse æterno Patri magis gratum, & acceptum, quàm Persona vnigeniti & filii sui, in quo dixit sibi complacere: ita non potest esse Sacrificium laudis & honoris excellentius & gratius ei, quàm sit hoc: quod filius hic de se

1. Matt. 3.
17 & c. 1. 5

ipso

ipso in eum finem ei offert, quamuis id faciat per Ecclesiam. Præterea cum Christus Dominus noster desideret, *b nos facere voluntatem Patris in terra, sicut fit in cælo*; & viatores viuere vitam quandam cælestem, sicut beati viuunt; voluit quotidianam degentium in terra oblationem esse totam cælestem, & inde rem illam venire, quæ esset offerenda. Et iudicans parum esse, quod aliquis beatorum, etiam supremus Seraphin, ad eam offerendam veniret; voluit ipsemet Rex cælestis venire; cuius gratia adeò est immensa, vt omnium beatorum simul gratiæ & merita censeantur quasi nihil, si cum eo conferantur; vt sic oblatio non solum esset cælestis, sed etiam Diuina, & omni ex parte digna summâ reuerentiâ, & per quam Deus dignè honoraretur & laudaretur; & sic homo posset in terra eum honorare & laudare cum ea dignitate (quantum ad hoc) qua fit in ipso cælo. Et hac ratione Missa est etiam quoddam Sacrificium holocausti omnino accensi in testimonium excellentiæ Diuinæ. Nam & Sacerdos & ipsa oblatio immenso amoris igne ardent. Et quando Christus ipse se in hoc Sacrificio offert, repræsentando suam mortem: id facit affectu quodam adeò accenso; vt, si opus esset, iterum obiret eandem mortem pro honore & gloria Patris sui. Et quemadmodum in Apocalypsi appellatur *b agnus, qui occisus est ab origine mundi* (nam vt S. Thomas ait:) in antiquis Sacrificiis, quæ futuræ eius mortis erant figura, Sacrificabatur) ita licet eum vocare agnum occisum vsque ad finem mundi; nam in hoc Missæ Sacrificio sacrificatur, eo affectu præteritam suam mortem representans: vt, si opus esset, eandem recens subiret. Denique in reliquis holocaustis protestabantur antiqui Diuinam Omnipotentiam, eius quæ Domini in res omnes, opere tantum quodam naturali: quia ignis totum animal comburebat & consumebat; in Missa autem eandem omnipotentiam protestamur opere quodam supernaturali, & excellentissimo; quod non solum est Diuinæ Omnipotentia signum, sed etiam opus quoddam gloriosissimum omnium, quæ operatus est, & operatur in terra & in cælo: quia in eo prodigia continentur, quæ superius posuimus, cum de hoc Diuino Sacramento ageremus. Ac proinde dicere de eo licet, quod quatenus est Sacrificium, sit memoriale quoddam omnium Dei mirabilia in bonum hominum.

ET HINC est, quod etiam Missa sit sacrificium actionis gratiarum cum infinita quadam efficacitate, ad gratias Deo agendas pro beneficiis omnibus in nos collatis; etiam si illa sint infinita. Quamobrem per excellentiam appellatur Sacrificium *Eucharisticum*, hoc est actionis gratiarum. De quo Dauid intuens Spiritu, quod nunc geritur, dixit: *c quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam*; aut vt alia versio habet: *calicem Domini leuabo*, quod fit in hac preciosissima oblatio-

bc 6 10

b Apoc. 13. 8.
3. p. q. 83. a. 1.Tomo 1.
tract. 4.

z

psal. 115. 3.

Vide *Inse-*
nium.
Lib. Contra
aduersar.
Leges &
Prophet. e.
18.
d Psal. 49.
-3.
Lib. 4. cont.
Heresic. 23.
-omil. 24.
n 1. Corin.

ne, in qua tantum reddo, quantum mihi dedit; reddo enim ei filium etiam qui rebus omnibus creatis præstat. Hoc (ait S. Augustinus) est d. *Sacrificium laudis*, quo Deum *honorificamus* & gratias agimus: & quibus rebus maiores ei reddere possumus, quàm Christum Dominum nostrum in Missæ Sacrificio offerentes? Propterea (ait S. Irenæus) instituit Saluator noster hoc Sacrificium, vt non essemus parci in agendis gratiis, & ingrati censeremur ei, qui tot nobis contulit beneficia. Hoc enim Sacrificio gratias agimus propter beneficium Creationis, & reliqua naturalia; & propter beneficium Incarnationis cum reliquis supernaturalibus. Et (vt S. Chrylostomus ait) pro ipsomet supremo beneficio Missæ & Eucharistiæ reddendæ sunt gratiæ, eiusdem oblatione, eam offerentes Deo in laudem eius & honorem, propterea quod eam nobis tradiderit.

I

3.
31. *Ioã. 2. 1.*

6 *Heb. 7. 25.*

Vide *Suarez.*
1. p. 9. 21.
Disp. 45. Se-
ctio. 1. To. 5.
Præf. in
Psal. 85.

SED ULTERIVS progreditur Sacrificij huius efficacitas: nam etiam confert plurimum ad impetranda & obtinenda à Deo reliqua bona, quæ petimus, & quibus ad ei seruiendum indigemus; corporalia & spiritualia, temporalia & æterna. Hic enim non solum aliquid petimus à Deo titulo tantum misericordiæ; sed offerimus etiam pretium, quod ipse Christus sua Passione nobis fuit promeritus; qui nobis est etiam titulus iustitiæ. Nec solum petimus in nomine CHRISTI, sed eundem CHRISTVM illi offerimus cum infinitis eius meritis: hoc autem plus valet, quàm quod ab eo petimus, Cum igitur dona & munera rapiant ipsa corda: quomodo non rapiet paternum illud cor oblatio domini adeo preciosi? Adde: quòd non solum nos petamus, sed ipsum Christum tanquam Summus Sacerdos hic petat pro nobis, siquidem quòd de illo dicitur, quod a *advocatum* nostrum agat *apud Patrem*, & quod sit *prophetia pro peccatis nostris*, id in hoc Sacrificio præstat per suos Ministros, adimplens quod Apostolus de Summo nostro Pontifice & Supremo Sacerdote dixit: quod sit *semper vivens ad interpellandum pro nobis*. Nam etiam cessavit illi Status quo poterat mereri: non tamen cessavit Status quo possit orare. Cum igitur in hoc Sacramento sit vivens, possit orare, & nostrum advocatum agere: cur id non faciet? toto tempore quo fuit in cruce Sacrificium offerens sui ipsius cruentum, oravit pro vniuerso mundo, & pro ipsismet persecutoribus: quis igitur dubitet, ipsum toto tempore, quo se in hoc Sacrificio incruento offert, orare pro offerentibus, & Sacrificio ipsi assistentibus. Qui dignatur officio fungi Sacerdotis, quod est offerre pro nobis Sacrificia: cur non dignabitur etiam orare pro nobis, cum vtrumque pertineat ad Sacerdotem: & ita S. Augustinus ait: Christum quia est Sacerdos pro omnibus orat.

orare; quā autem est caput, etiam in illis orare. Si in ipso cælo vulnera suo æterno Patri præsentat pro hominibus: cur non eadem præsentabit in hostia Sacra, cum eorum memoria in ea referatur? Cur existimas ipsum tunc passionem suam in memoriam reuocare; nisi ut eam Patri denuò repræsentet pro illis, qui eius memoriam in ipso Sacrificio agunt?

Ex quo apparet, Diuinum hoc Sacrificium per excellentiam esse Propitiatorium, & satisfactorium pro nostris peccatis, applicans nobis infinitas Saluatoris nostri satisfactiones, & ipsiusmet Passionis precium. Sanguis enim Christi ibi latens est precium, quo debita nostra exsoluuntur; & multò melius clamat, quàm Sanguis Abel, misericordiam petens pro omnibus peccatoribus, cum insigni efficacia ad eos purificandos, ut mox videbimus.

Denique quemadmodum Noe, cessante diluuiò, cædificauit altare Domino; & tollens de cunctis pecoribus & volucribus mundis, obtulit holocausta super altare: ut quantum poterat ac meritò debebat, Deum honoraret, gratiasque ageret pro beneficio sibi toti que familiæ suæ collato, quo eum ab eo diluuiò conseruauit, cum totum mundum submersit. Adeoque placuit Deo odor suauitatis illius Sacrificii, ut continens iram suam, iurauerit: se nunquam ultra percussurum diluuiò omnem animam uiuentem, in cuius rei signum posuit arcum suum in nubibus, ut esset signum fœderis in initum inter ipsum & homines. Ita etiam postquam Christus Dominus noster, Passione & morte sua imposuit finem peccatis nostris, quæ mundum submergebant: voluit esse in sua Ecclesia altare quoddam perpetuum, in quo Missæ Sacrificium ipsi offerretur ad ipsum pro meritis honorandum, & gratias agendas singulari hoc beneficio, quo ipsam à diluuiò idololatriarum, errorum, & innumerabilium aliorum peccatorum, quæ homines submergebant, liberarit. Et hoc Sacrificium redolet ei suauissimè: quia vndique redolet Diuinitatem. Adeoque ei placet, ut pactum & fœdus faciat cum sua Ecclesia, de ea libera in æternum conseruanda ab vniuersali illo diluuiò.

In cuius firmissimum testimonium arcus cæli Iesus Christus Dominus noster seipsum continuè & æternum præsentat æterno suo Patri in cælo Emyreo, cum infinita pulchritudine suorum trium colorum, corporis scilicet, animæ, ac diuinitatis: quæ sunt in diuina sua persona coniuncta; & cum triplici ordine signorum, quæ habet propter vulnera accepta in pedibus, manibus, & latere: ex quibus gratiarum ac donorum cælestium fluunt pluuia in homines, quibus serenum & pacificum redditur cor illas suscipientium; & ipse Deus placatur iramque deponit, quam aduersus homines habebat.

Et quem

Laurent.
Iustinus. S. et
de corp.
Christi.

4

Trident.
Sess. 22. c. 1.

5

Gen 8. 20.

Et quemadmodū arcus non efficit integrum circulum, sed medium, descendens à parte sublimi cœli ad duo latera nostri hemispherij, quæ duabus suis extremitatibus tangit: ita cœlestis hic Arcus duplicem è cœlo ad terram aduentum facit: alterum per incarnationem, cum descendit, ut homo fieret, & cum hominibus conuersaretur, eosque per suam Passionem & mortem saluaret: qua expeditione finita, iterum redijt in cœlum Em-pyreum. Iterum tamen descendit etiam cum tribus suis coloribus, carnis scilicet, & sanguine cum Diuinitate vnitis: vt hoc Diuinum Sacrificium offerat, generisque humani reconciliationem perficiat, donec in nouissimo iudicij die vltimum faciat aduentum aperta omnino sua pulchritudine: vt vnique det secundum opera; & conficiat circulum æterni sui regni, secum deducens omnes suos electos. O Sacrificium altissimum, & mysterium diuinissimum: quomodo potero tuas infinitas excellentias referre, & infinitas laudes decantare; nisi tu ipse Spiritum dederis mihi linguâ, ad aliquid de eis dicendum. Sed cum vtrumque mihi desit, referam quas de te dixit quidam, qui accepit vtrumque. Hic est piissimus factus Laurentius Iustinianus: qui dulcissimis hisce verbis cõplexus est, quæ in hoc capite diximus: Sanè nullo alio Sacrificio honorificentius laudatus Deus, quam per altaris immaculatam hostiam: quam præcipuè ob diuinae laudis exhibitionem complendam, Ecclesiæ suæ Christus offerendum instituit. Qua nulla maior, nulla utilior, nulla amabilior, nullaque oculis Diuinæ maiestatis est gratior: dum honorem Deo, Angelis contubernium, exulibus cœlum, Religioni cultum, iustitiæ debitum, normam Sanctitati, obedientiam legi, Gentibus fidem, lætitiâ mundo, creaturis gaudium, vnitatem populis, Sacramentis Legalibus finem, iustitiam gratiæ, virtuti robur, hominibus pacem, lucem mentibus, operantibus, peregrinantibus viam, & peruenientibus tribuit speciem. Offeritur æterno Patri nati assumpta humanitas, quatenus agnoscat ipsi quem genuit, quemque pro hominum salute misit in terras: vt intercessionem ipsius, delinquentibus veniã, lapsis manum, & iustificatis prorogam vitam. Clamat idem Redemptor ad Patrem, corporis sui cicatrices ostendens, quatenus ab æternis suppliciis sua homines interpellatione custodiat. vides perspicuè, nullum acceptabilius Deo posse offerri Sacrificium ad exsoluendum laudes, siue ad exhibendum gratias seu ad impetrandam indulgentiam, vel ad gloriam promerendum, quam corporis & sanguinis Christi Sacrosanctum mysterium. In cuius oblationis hora, quantum fas est credere, aperiuntur Cœli, mirantur Angeli, Sancti laudant, emittant casti, captiui visitantur compediti soluntur, infernus luget, factaque in Spiritu Mater Beata lætatur Ecclesia. Quamobrem rectè colligitur quanta cum veneratione ibi astare debeat Sacerdos; cui consecrandi hostiæ

di hostias, offerendi incensum, atq; intercedendi pro populo est impensa auctoritas. Mediatoris igitur gerit officium: propterea delinquentium omnium debet esse placator. Hinc expedit, ut diuinæ sit laudis amator, Religiosus in se, humilis corde, & erga proximorum errata compassione compunctus: quatenus non minus pro se, quam pro cæteris omnipotenti Deo rectæ placationis valeat immolare mysteria. Hæc Sanctus Laurentius Iustinianus.

§. II.

QVAECUNQUE DIXIMVS licet confirmare admiranda quadam Davidis Prophetâ in Psalmo 71, qui totus est de Messia cuius tempore ait: *a Erit firmamentum in terra in summis montium, super extolletur super Libanum fructus eius: & fioresunt de Ciuitate sicut fœnum terra.* In quibus verbis (ut notat Paulus Burgensis & alij graues auctores) David loquitur de hoc Diuino Sacramento, quod appellat firmamentum, hoc est alimentum solidum, & panem fortem confirmantem cor hominis, institutum à Messia in præsentia supremorum montium Ecclesiæ suæ, Sacrorum scilicet Apostolorum; & in forma Sacrificij, ad communem omnium utilitatem. Quod amplius adhuc explicatur iuxta aliam versionem, quæ habet: *erit placenta tritici in capitibus sacerdotum: vel erit Sacrificium Panis in terra, in capite montium.* Nam Apostoli & reliqui Sacerdotes eorum successores, in ministerio offerendi hoc Missæ Sacrificium eleuant super capita sua hostiam consecratam, & panem hunc viuum, ut videatur & adoretur à fidelibus; & in memoriam Passionis eiusdem Christi Domini nostri, cum fuit in conspectu totius populi eleuatus in Cruce. Et hoc significat amplius versio Sancti Hieronymi, quæ habet: *erit memorabile triticum, æterna memoria dignum, propter infinitum eius valorem, & quia Messias illud fecit in memoriam sui, & eius, quod pro nostra reparatione est perpeffus; & ut memoriale nobis esset perpetuum, contra nostram obliuionem, habentibus semper præsens hoc b frumentum electorum, in quo ipse met latet.* Et quemadmodum olim constitutum erat, ut spicarum manipuli, qui tanquam recentium fructuum primitiæ offerebantur, darentur Sacerdoti; *c qui eleuabit fasciculum coram Domino ut acceptabile sit pro vobis,* titulo gratitudinis, eò quod alimenta vobis dederit per totum annum: ita etiam nunc vult Sacerdotes eleuare in altum Diuinum hunc panem, ut acceptus illi sit pro nobis in recognitionem & gratitudinem beneficii in nos collati, cum illum nobis dedit in alimentum, humillimè supplicanti- bus, ut in eodem beneficio & fauore, nosque sua misericordia locupletando, progrediatur. Et hoc ipsum insinuat etiam alia versio eiusdem Psalmi, quæ habet: *erit deprecatio & complacentia frumenti in terra.* Quicunq; te enim voluerit orare & gratias aliquas à Deo petere, cui statuit pla-

*a Psal. 71
16.*

*Refert. Titel. in An-
not. Hebrai-
cis super istū
Psalmum.*

*b Zach. 9.
7.*

c Leuit. 23

*Idem Titel.
supra
Alia etiam
versio habet:
Erit panis
substanti-
cum in terra
in capite
montium.*

cereid meritò faciet per Diuinum hunc panem, in quo est vnigenitus filius, in quo Pater sibi complacuit; & propter quem cœlestibus benedictionibus replet habitantes in terra. O altissimum Sacrificium! O dignissimum Sacramentum? O Panis supersubstantialis, eleuate super montium celsitudinem! quia celsitudo & amplitudo tua altissimos excellit Saphinos. Tales esse deberent quicumque te suscipiant: & multò adhuc amplius Sacerdotes, qui te consecrant. Quos iure optimo Psalmista in montes vocat: propter celsitudinem & sanctitatis soliditatem quam habere debent supra reliquos Christianos, sunt montes sunt vallibus excelsiores. Nec dicit frumentum hoc esse ad pedem montium, nec ad medium; sed in *summis*: vt intelligant summam eius sanctitatem, & asseruentionem, quam de Diuino hoc Sacramento & Sacrificio habere debent, quantum gloriari debeant de suo hoc adeò excelso ministerio: ponent illud super capita sua, quasi rem maximè gloriosam, quam in hac vita habere possunt. Neque mirum est, quòd sint montes: cum ipsorum ministerium expensas quodammodo itineris illis præbeat, vt sint tales. Quod verba, quæ in eodem Psalmo sequuntur, adhuc magis explicat: *super extolletur super Libanum fructus eius; & florebit de Civitate sicut fenum terra.* In qua sententia insinuat duo genera personarum, quæ hoc panem fruantur alij enim sunt quasi Principes, & propter suam dignitatem & honorum Magnates; alij verò sunt Cives, & communis plebs Ecclesiæ. Et de primis ait: eos fore instar *Cedrorum montis Libani* propter celsitudinem, puritatem, fortitudinem, & vitæ incorruptibilitatem; hic enim cibus fructum profert præstantium Sacerdotum, purissimarum virginum, illustrium Prælatorum, insignium Doctorum, feruentium Prædicatorum, eminentium Magistrorum, ac perfectissimorum Christianorum. De secundis autem dicit, quòd *florebit sicut fenum terra*, sicut olera & flores hortorum. Quamuis enim non tantum crescant sicut alij: habebunt tamen magnum virorem, feruorem, & pulchritudinem statui suo conformem. Quantum itaq; cedri viride fœnum excedunt: tantum debent meritò Episcopi & Sacerdotes, qui Missam offerunt, excedere reliquos fideles, qui eis assistunt: sed vtrique Dominum hunc glorificare debent propter beneficium, quòd illis confert; verbis, quæ ab eodem Psalmista subiunguntur: *Si nomen eius benedictum in sæcula: ante solem permanet nomen eius*, quasi dixerit: laudetur nomen eius in æternum, sicut habet suum esse absque vilo principio & ab æterno. Et vt intelligatur quòdnam sit eius nomen, notat Burgenfis, verbum Hebræum respondens latino *permanet* esse *Yhon* quod significat *filiiabitur nomen eius*, hoc est nomen eius generabitur sicut filius: quasi dicat eius nomen erit Filius Dei æterni, & absq; principio. Ex quo aperitur mysterium sanctissimæ Trinitatis, & generatio Verbi, de quo idem David

vide Titellmannum.

in alio

in alio Psalmo dixit d *Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te* qui itaque in hoc Sacramento later, est filius Dei ante solem, & absq; vltimo principio genitus: qui venit, vt nos reparat, & suam benedictionem caelestem impertiat, Et benedicuntur in ipso omnes Tribus terrae: omnes gentes magnificabunt eum. *Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia solus.* Et quae res magis stupendae esse possunt, quam quae in sanctissimo hoc Sacramento, & venerabili Sacrificio continentur? quas facit Deus solus: quia sola eius Omnipotentia potuit illas facere: nec Sacerdotes aliud sunt, quam eius instrumenta, ad eas faciendas. Et quemadmodum excellentia imaginis aut alicuius artificij exactissime facti non penicillo aut instrumento tribuitur, sed pictori & artificio: ita gloria & laus huius operis soli Deo debetur. *Benedictum sit nomen eius in aeternum: quia replebitur Maiestate eius omnis terra,* ex praesentia Diuini huius Sacramenti, & oblatione stupendae aded Sacrificij. *Fiat fiat ad gloriam magni nostri Dei & eius Ecclesiae vtilitatem.* Denique imponitur Psalmo illi finis singulari quadam sententia: *defecerunt laudes Dauid filii Iesse,* quod dicitur, non quod non composuerit laudes sequentium Psalmorum; sed ad significandum, aded esse imensum hoc mysterium, vt eius spiritus deficeret in eo laudando. Quia omnes Angeli, & omnes simul homines parum sunt ad hoc mysterium extollendum, vt par est. Cum igitur omnes creaturae in hoc opere laudando deficiant: laudet illud qui fecit, & infinita charitas ac misericordia, quae illum impulit ad faciendum. & dicat cum eodem Psalmista; e *Confiteantur Domino misericordia eius: & mirabilia eius, quae fecit filius hominum. Quia satiauit animam inanem, & animam esurientem satiauit bonis.*

d Psal. 27.

e Psal. 106. 8.

CAPVT. V.

EXPLICANTVR MAGIS IN PARTICVLARI EFFECTVS

Sacrificij Missae, eiusq; orationum; & insinuantur persone, quae fructuum eius sunt participes.

EX DICIS CAPITE PRAECEDENTE licet proferre in luce effectus & fructus ab hoc Diuino Sacrificio prouenientes: sed praemittendum est hoc fundamentum, quod quemadmodum in Sacramentis duplicem assignamus effectum: Alterum quem Theologi appellant *ex opere operantis*, hoc est ex deuotione Sacramentum ipsum recipientis: qua mereri potest gratiae & gloriae augmentum, satisfacc re pro suis peccatis, obtinere dona, quae petit bonum enim iusti

I